

Vertrouwen is goed, controle is beter

Met ingang van 16 juli a.s. wordt de Annex II van de EU-Richtlijn Storten geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving. Deze bijlage stelt regels aan de acceptatie van afvalstoffen op stortplaatsen. Voor het storten van afval in Nederland brengt deze implementatie een aantal veranderingen met zich mee.

Otto Feenstra, adviseur afval en bodem bij Afvalzorg in Assendelft, licht de belangrijkste veranderingen in deze bijdrage toe.

“De een ervaart het nieuwe beleid als een aanscherping, de ander als een andere werkwijze. Persoonlijk reken ik mij tot die laatste categorie. De Richtlijn maakt onderscheid in een viertal categorieën stortplaatsen, te weten: stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen, stortplaatsen voor niet-gevaarlijke afvalstoffen, stortplaatsen voor inerte afvalstoffen en locaties ingericht voor het storten van afvalstoffen in diepe ondergrond. In Nederland worden afvalstoffen waarvoor de inerte stortplaatsen zijn bedoeld niet gestort maar hergebruikt in werken onder het regime van het Besluit bodemkwaliteit. Daarom kennen we hier geen stortplaatsen voor inerte afvalstoffen. Verder verzet het Nederlandse beleid, als vastgelegd in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP), zich tegen het storten in de diepe ondergrond. Vooralsnog ziet het er niet naar uit dat hier verandering in zal komen. De aanwijzing van de huidige stortplaatsen als stortplaatsen voor gevaarlijk afval of voor niet-gevaarlijk afval is in een vorige fase al geformaliseerd. Bij de aanstaande implementatie zullen de stortplaatsen die zowel voor gevaarlijk als voor niet-gevaarlijk afval zijn aangewezen per stortcompartiment in de vergunning moeten aangeven onder welke categorie deze valt. Overigens voldoen in Nederland alle in exploitatie zijnde stortplaatsen aan het voorzieningsniveau voor het kunnen bergen van gevaarlijke afvalstoffen. Voor de buitenwereld zullen deze vergunningaanpassingen geen grote gevolgen hebben.

Wat dan wel?

De Annex II beoogt voor de lidstaten strenge en zoveel mogelijk gelijke acceptatiecriteria te stellen. In Nederland worden van alle afvalstoffen vóór ze gestort mogen worden al gegevens verlangd. Verder moeten de stortplaatshouders, conform hun vergunning, controles uitoefenen op al het aangeboden afval. Hierbij worden ook monsters genomen voor chemisch onderzoek. In feite sluit de Annex II aan bij de in ons land bestaande praktijk. Je zou het als

een bevestiging kunnen zien dat Nederland met zijn stortbeleid een koppositie inneemt. Wat verandert hieraan bij de implementatie van de Annex II? In feite valt de belangrijkste verandering in de acceptatie in twee delen uiteen. De informatie die vooraf door de aanbieder aan de stortplaats moet worden overlegd, en de wijze van controle op het aangeboden afval door de stortplaatsexploitant.

Karakterisering

Er komt de verplichting om als ontdoener meer gegevens over het afval te overleggen dan momenteel het geval is. Hiertoe zullen in het Besluit melden extra eisen worden opgenomen. Onder andere moet voor veel korrelvormige afvalstoffen per partij een onderzoek op de uitloogbaarheid worden overlegd. Het daarvoor benodigde onderzoek mag de ontdoener niet zelf doen. Hiervoor moet de ontdoener een speciaal hiertoe gecertificeerd (en door de minister erkend) onafhankelijk onderzoeksbureau worden ingeschakeld. Ook het laboratorium dat de analyses verricht moet gecertificeerd zijn voor het analyseren van korrelvormige afvalstoffen. Tot nu toe kon worden volstaan met een eenvoudigere omschrijving van het afval, eventueel aangevuld met een analyse op verzoek van de stortplaatsexploitant. Na het van kracht worden van Annex II is dat niet meer toereikend. De ontdoener zal vanaf dat moment het uitlooggedrag van de afvalstroom geheel conform de landelijke regels inzichtelijk moeten maken. De nieuwe werkwijze brengt voor de ontdoener van het afval dus extra kosten met zich mee. Voor afval dat regelmatig bij het zelfde proces vrijkomt kan na vijf partijonderzoeken de plicht tot onderzoek door de producent komen te vervallen. De stortplaatshouder heeft dan voldoende gegevens om de controle op het afval over te mogen nemen.

Controle door de stortplaats

Voor veel ontdoeners is dikwijls sprake van repeterende vrachten van gelijksoortig af-

val. Blijkt uit minimaal vijf gepleegde karakterisering dat de aangeboden afvalstroom elke keer voldoet aan de acceptatiecriteria van de desbetreffende stortplaats, dan kan in het vervolg de stortplaatsexploitant steekproefsgewijs de afvalstroom bemonsteren en laten analyseren. De frequentie waarmee de controlebemonstering moet worden uitgevoerd is hierbij afhankelijk van de kans dat een vracht de acceptatienorm overschrijdt. Deze frequentie wordt bepaald middels de berekening van de zogenaamde K-waarde. Die waarde geeft aan hoe groot het risico is, dat de uitloging van de afvalstroom de normwaarden van de desbetreffende stortplaats overschrijdt. Hierbij wordt zowel rekening gehouden met de spreiding als met de hoogte van de waarden. Deze gestandaardiseerde controle- en analysemethode komt in de plaats van de huidige werkwijze van de stortplaats. Of de kosten hiervoor hoger worden is afhankelijk van de huidige werkwijze en de analysewaarden in de afvalstoffen. Of eventueel hieruit voortvloeiende meerkosten kunnen worden doorbelast, zal nog moeten blijken.

Aanscherping?

Het onderzoek naar de karakteristieken van een afvalstroom is zeker niet nieuw. Dat gebeurt nu ook al, zij het niet gestandaardiseerd en voornamelijk op de stortplaats zelf. De gewijzigde regelgeving schuift dit onderzoek meer naar voren. De ontdoener van het afval is als eerste aan zet. Daarom zie ik de nieuwe regelgeving dan ook eerder als een andere werkwijze dan als een aanscherping.”

Afvalzorg

Afvalzorg houdt zich bezig met de eindverwerking -het storten- van afval op diverse afvalverwerkingslocaties in Nederland. Naast deze kernactiviteit richt Afvalzorg zich op bewerking en hergebruik van afvalstromen en biedt een compleet dienstenpakket voor de monitoring en nazorg van (operationele en voormalige) stort- en bodemsaneringslocaties. Tevens zet Afvalzorg projecten op voor nuttig hergebruik van secundaire grondstoffen – met als doel veilige landschappen met een maatschappelijke functie te ontwikkelen.

Afvalzorg is een private onderneming met de provincies Noord-Holland (90%) en Flevoland (10%) als aandeelhouders.